

REIZEN & VERVOER

Nederlanders op vakantie, je pikt ze er meestal zo uit. Luidruchtig, opvallend gekleed en vrolijk. We nemen ook nog steeds graag eten van thuis mee, zoals hagelslag en pindakaas. En grote kans als je een auto met caravan voorbij ziet rijden dat het een Nederlander is.

Deze koffer vraagt wat voorbereiding. Naast de voorwerpen, zit er een schat aan fotomateriaal in dat even per onderwerp vooraf moet worden bekeken en gesorteerd.

Onderwerpen

- Vervoermiddelen waarmee je je sneller kunt verplaatsen: rolschaatsen, schaatsen, kruiwagens, slee...
- Ging je als kind op vakantie?
- Kamperen? In Nederland? In het buitenland? Met een tent of een caravan? Of op de fiets?
- Gingen jouw ouders op vakantie en werd jij naar een kamp gestuurd? Padvinderij? Jongerenvereniging?
- Liften!
- De eerste auto's
- Wanneer begon je verder te reizen? Met de trein naar de bergen? (Bergen! Ik hoorde een keer een verhaal van iemand die nog nooit uit Zwitserland was geweest en kwam logeren in Nederland. Werd helemaal gek van het platteland, ver uitzicht en ... geen bergen!)
- Een boottocht langs de Rijn vallei?
- Reizen naar kinderen die in het buitenland wonen? Per vliegtuig?
- Wat nam je mee op reis? Pindakaas en hagelslag...
- Brieven en briefkaarten sturen naar huis (luchtpostpapier!)
- Dia's maken en na thuiskomt een diaavond organiseren

Achtergrond informatie

6-daagse werkweek

Pas in de jaren 20 geven sommige werkgevers hun werknemers vrije dagen (nog wel onbetaald) en gaan gezinnen dagjes weg. In de jaren 30 is kamperen in opkomst. Kamperen is goedkoop, je laadt je spullen op de fiets en vertrekt naar een kampeerterrein. Wie meer te besteden heeft verblijft in een hotel of boekt een volledig verzorgde reis. Sommige werkgevers betalen inmiddels al wel een vakantietoeslag.

Betaald verlof

Door de crisis in de jaren 30 en de daaropvolgende Tweede Wereldoorlog is het pas rond 1955 normaal om 1 of 2 weken per jaar betaald verlof te krijgen. Halverwege de 19e eeuw krijgen schoolkinderen ook voor het eerst in de zomer vrij.

Kamperen

Na een dip door de Tweede Wereldoorlog is kamperen in de jaren 50 de populairste vorm van vakantie vieren en dat geldt nog steeds. In 1920 telde Nederland 20.000 kampeerders, nu zijn het er zo'n 3,3 miljoen! 1 op de 4 kampeerders die je tegenkomt in Europa, is dan ook Nederlander.

Met de auto op pad? Pas op voor een ‘kokende motor’

Wie wel op reis ging, trok veelal naar de kust of naar de Ardennen met de trein of de bus. Een minderheid ging naar het buitenland. Gezinnen die een auto hadden, konden natuurlijk daarmee op pad. Maar dan moest je er de mankementjes ook bijnemen. Zo kwam het niet zelden voor dat de remmen oververhit raakten of dat de motor ging koken, zeker in de bergen. Zo schreef de Koninklijke Nederlandse Toeristenbond in 1960 in het boekje ‘Veredelde rijkunst & op reis met uw auto’: ‘Wees niet boos, als uw motor eens gekookt heeft – begrijp, dat het misschien toch aan u kan hebben gelegen, wellicht hebt u te laat teruggeschakeld. Misschien hebt u te vroeg teruggeschakeld, want ook het te snel rijden op de lagere versnellingen kan het koken bevorderen.’

Sinds 1941: de Kampeer & Caravan Kampioen

Joop Karsemeijer was van 1960 tot 1987 hoofdredacteur van de Kampeer & Caravan Kampioen. Hij vertelt: ‘Toen ik daar kwam, was kamperen iets voor sportieve mensen met kleine tenten, achterop de fiets of in een rugzak. In de jaren zeventig kwamen caravans op, en een nieuw soort tent: de bungalowtent. Die bungalowtenten werden zo populair dat het kamperen toenam, en de oplage van het blad groeide mee. We begonnen ook met speciale kampeerreizen: reizen naar gebieden waarvan mensen het toen nog spannend vonden om af te reizen. In de jaren zeventig was het al avontuurlijk als je diep Frankrijk in trok. Onder begeleiding van een reisleader en een wegwacht maakten we tochten van twee of drie weken, ook naar Hongarije, Polen, Joegoslavië en Griekenland. Die reizen waren bijzonder populair.’

Liedjes

Twee Voerlui (canon)

(Canon):

- (1) Een karretje langs de zandweg reed,
- (2) De maan scheen helder, de weg was breed,
- (3) Het paardje liep met lusten.

(Unisono):

'k Wed dat het zijn weg wel vindt,
De voerman leit het te rusten.

Canon):

- (1) Ik wens je wel thuis
- (2) Me vrind, me vrind,
- (3) Ik wens je wel thuis me vrind!

Een karretje reed langs berg en dal
De nacht was donker, de weg was smal
Het paard liep als met vleugels.
De sneeuwjacht zweept zijn ogen blind;
De voerman houdt de teugels.
Ik wens je wel thuis, mijn vrind, mijn vrind
Ik wens je wel thuis mijn vrind.

Een karretje keert behouden weer
Het ander heeft er geen voerman meer
Waar mag hij zijn gebleven?
'k Wed dat j'em op de zandweg vindt
Of mogelijk wel daarneven.
Hij komt niet weer thuis die vrind, die vrind
Hij komt niet weer thuis die vrind.

'k Heb mijn wagen volgeladen

'k Heb mijn wagen volgeladen,
Vol met oude wijven;
Toen zij op de mar-rekt kwamen,
Begonnen zij te kijven.
Nu neem ik van mijn levens dagen
Geen oude wijven op mijn wagen!
Hop, paardje, hop.

'k Heb mijn wagen volgeladen
Vol met oude mannen;
Toen zij op de marrekt kwamen
Ging' ze samenspannen.
Nu neem ik van mijn levensdagen
Geen oude mannen op mijn wagen!
Hop, paardje, hop!

'k Heb mijn wagen volgeladen
Vol met jonge meisjes;
Toen zij op de marrekt kwamen
Zongen zij als sijsjes.
Nu neem ik van mijn levensdagen
Steeds jonge meisjes op mijn wagen!
Hop, paardje, hop!